

תירגול מספר 1 : סיווג בייסיאני אופטימלי

1 תקציר התאוריה

גישה סטטיסטית לסיווג המניחה כי כל הגדלים הינם מ"א בעלי פילוג הסתברות.

1.1 סימונים

Ω – מרחב סופי של קטגוריות (מחלקות). $\omega_i \in \Omega, i = 1, \dots, N$.

X – מרחב הקלט (תבניות). $x \in X$.

$f: X \mapsto \Omega$ – מסווג כל $x \in X$ ל- $\omega \in \Omega$.

הנחה בסיסית – הגדלים הבאים ידועים :

א. $\{p(\omega_1), p(\omega_2), \dots, p(\omega_N)\}$ – הסתברויות אפריוריות של הקטגוריות השונות.

ב. $p(x | \omega_i), i = 1, \dots, N$ – הסתברות הקלט בהינתן שהוא שייך לקטגוריה ω_i .

(עבור המקרה בו X מרחב רציף $p(x | \omega_i)$ מציין את צפיפות ההסתברות)

1.2 מסווג בייסיאני אופטימלי

תזכורת – נוסחת בייס (Bayes):

$$p(\omega_i | x) = \frac{p(x | \omega_i)p(\omega_i)}{p(x)} = \frac{p(x | \omega_i)p(\omega_i)}{\sum_i p(x | \omega_i)p(\omega_i)}$$

המסווג הבייסיאני האופטימלי נתון ע"י :

$$f(x) = \arg \max_{i=1, \dots, N} p(\omega_i | x)$$

כפי שהוכח בהרצאה, מסווג זה מביא למינימום את הסתברות השגיאה המותנית ואת הסתברות השגיאה הממוצעת.

2 שאלות

שאלה מספר 1

נתון: $\Omega = \{\omega_1, \omega_2, \omega_3\}$, $X = \mathbb{R}^2$.

הפילוג האפריורי הינו אחיד: $p(\omega_1) = p(\omega_2) = p(\omega_3) = \frac{1}{3}$.

פילוג הסתברות מותנה נתון ע"י $p(x | \omega_i) \sim N(\mu_i, \Sigma)$, כאשר

$$\mu_1 = \begin{pmatrix} 0 \\ 3 \end{pmatrix}, \mu_2 = \begin{pmatrix} 3 \\ 0 \end{pmatrix}, \mu_3 = \begin{pmatrix} -3 \\ 0 \end{pmatrix}$$

$$\Sigma = \begin{pmatrix} 1/2 & 0 \\ 0 & 1/2 \end{pmatrix}$$

א. מהו חוק ההחלטה הבייסיאני האופטימאלי? מהם תחומי ההחלטה במישור?

ב. האם עקום ההפרדה המתקבל במקרה הגאומטרי תמיד זהה בצורתו? במה תלוי עקום זה?

שאלה מספר 2

נתון וקטור כניסה $x \in \{0,1\}^d$ כלומר $x = (x_1, \dots, x_d)$, $x_i \in \{0,1\}$ (וקטורים בינאריים באורך d).
נגדיר,

$$p_i = p(x_i = 1 | \omega_0)$$

$$q_i = p(x_i = 1 | \omega_1)$$

וכן נתון כי כל רכיב בווקטור מוגרל בת"ס ברכיבים אחרים.

א. מהו חוק ההחלטה האופטימאלי?

ב. מה קורה אם עבור i מסוים $p_i = q_i$? מה משמעות התוצאה?

שאלה מספר 3

נתונות שתי קטגוריות ω_0, ω_1 בעלות הסתברות אפריורית זהה, וכן נתונים הפילוגים

$$p(x | \omega_0) = \frac{1}{\sqrt{2\pi}} \exp\{-(x-2)^2 / 2\}, \quad p(x | \omega_1) = \frac{1}{2\sqrt{2\pi}} \exp\{-(x-4)^2 / 8\}$$

מהו חוק ההחלטה הבייסיאני האופטימאלי?